

Innowacja metodyczna pt.: „Z Wyspiańskim przy weselnym stole”.

Jednym z priorytetów Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2024/2025 jest „Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych”. Wartości te należałoby kształtować w młodym pokoleniu, dla którego często treści zawarte w Internecie stały się konkurentem książki i wyznacznikiem życiowych dróg. W czasie narastających wyzwań edukacyjnych i dynamicznych zmian cywilizacyjnych, w jakich młodzież rozwija się i uczy na pierwszy plan wysuwają się innowacje metodyczne. Należy zmodyfikować sposób mówienia o lekturach, uczeniu, jak i relacjach, jakie młody człowiek musi nawiązać z historią literatury.

Czytam, rozumiem, więc lubię – czas na zmiany.

Innowacja metodyczna pt.: „Z Wyspiańskim przy weselnym stole” polegać będzie na wprowadzeniu modyfikacji w procesie nauczania – uczenia się w zakresie stosowania nowych metod i form pracy z uczniem oraz prezentacji materiału dydaktycznego.

Innowacja obejmie uczniów klasy III sportowej IV Liceum Ogólnokształcącego im. C. K. Norwida w Białymstoku, realizujących przedmiot język polski podstawowy. Czas jej realizacji: grudzień 2024 roku – styczeń 2025 roku. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć obowiązkowych.

Celem nadrzędnym innowacji będzie dostarczenie młodzieży pozytywnych wzorców, pobudzenie ich kreatywności oraz otwarcie umysłów na potrzeby innych, pobudzenie wrażliwości i empatii ucznia poprzez zachęcanie do czytania lektury. Chcę pokazać piękno ukryte w literaturze, bogactwo słownictwa, wartości i różnorodnych znaczeń. Do pracy wybrałem jedną z trudniejszych lektur *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego. *Wesele* jest nasycone symbolami, trudną historią narodu polskiego, ale też ciekawymi tradycjami, które pomogą młodemu człowiekowi nawiązać relacje międzypokoleniowe np. z dziadkami, rodzicami.

Innowacja ma na celu unowocześnienie i uatrakcyjnienie metod i form pracy na lekcji języka polskiego i poszerzenie wiedzy na temat lektury szkolnej, zgodnej z podstawą programową. Ma zachęcić uczniów do czytania młodopolskiego dramatu poprzez różnorodne działania z użyciem metod aktywizujących, kreatywnych narzędzi, odgrywania dramy, a także uczyć spontaniczności i współpracy w grupie.

Nadrzędnymi celami innowacji metodycznej będzie poszerzenie wiedzy uczniów na temat literatury polskiej oraz zaznajomienie ich z treścią szkolnej lektury. Dramat Wyspiańskiego jest nasycony wieloma symbolami, które w trakcie wdrażania innowacji poznają uczniowie. Młodzi ludzie będą musieli też zmierzyć się z trudną historią narodu polskiego oraz analizą postaw i zachowań bohaterów *Wesela*. Młodzież pozna polskie tradycje weselne, które pomogą jej nawiązać wspomniane wcześniej relacje międzypokoleniowe.

Podczas lekcji języka polskiego postawię na doskonalenie nawyków czytelniczych, zamiłowania do literatury, jak i zaktywizowanie do twórczego wysiłku oraz integrowanie klasy poprzez wspólną pracę. W ciągu kilku tygodni będziemy rozwijali umiejętności świadomego odbioru przekazu multimedialnego, poszerzali wiedzę na temat historii literatury, jak i wzbogacili wiedzę ogólną i słownictwo.

Ponadto uczeń uzyska podstawowe informacje z zakresu filmoznawstwa i teatrologii, rozwinięte logiczne myślenie, będzie wyodrębniał związki przyczynowo – skutkowe.

W efekcie finalnym będzie umiał właściwie ocenić postawy i zachowania bohaterów, wyrażał klarowne oceny zachowania bohaterów oraz wyrażał własne sądy i poglądy.

Zakładam, że innowacja przyniesie wiele wymiernych efektów. Uczeń przede wszystkim będzie doskonale poruszał się w tematyce i treści jednego z najtrudniejszych dramatów literatury polskiej *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. Licealista bez problemu wymieni polskie tradycje weselne. Poznane w trakcie trwania innowacji konteksty będzie umiał wykorzystać zarówno w wypowiedziach ustnych, jak i dłuższych formach pisemnych takich, jak rozprawka. Jako klasa, licealiści będą bardziej zgrani i pomocni sobie, gdyż podczas omawiania lektury nabędą umiejętności do wyjaśnienia sobie nawzajem poznanych treści. Dzięki czemu wzrośnie ich samoocena i wiara we własne możliwości. Młodzi ludzie najlepiej uczą się od siebie, a innowacja pozwala im na wymianę myśli i stworzy aurę do współpracy i wzajemnego wspierania się. Uczniowie zdobędą też nowe doświadczenie w postaci zbierania materiałów na nośnik do nagrywania (dyktafon), ale i umiejętność rozmów ze starszym pokoleniem, co zacieśni więzi rodzinne a czasami sąsiedzkie. Dodatkowo licealiści będą w stanie bezproblemowo korzystać z nowoczesnych źródeł informacji takich, jak Internet, czy obsługa zgromadzonych nagrań.

Realizacja innowacji będzie oparta przede wszystkim na wykorzystaniu podczas analizy *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego metod aktywizujących oraz kreatywnych narzędzi nowoczesnych technologii takich, jak: nagrywanie materiałów w formie wywiadów. Kluczem do sukcesu w powyższych działaniach będzie różnorodność pomysłów, które będzie można realizować wielokierunkowo w indywidualnym tempie. Głównym celem innowacji jest ~~nie~~ ~~będzie~~ to, żeby uczniowie czytali utwór przewidziany w podstawie programowej, a prezentacja przeczytanej lektury odbywała się w niesztampowy innowacyjny sposób.

Planowanymi metodami i formami pracy są: przede wszystkim zbiorowe i indywidualne czytanie fragmentów *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego, nagrywanie wywiadów na temat zwyczajów weselnych z dziadkami, rodzicami uczniów lub sąsiadami. Kolejnym etapem innowacji będzie rozmowa o zwyczajach weselnych, aby później zestawić je ze zwyczajami ukazanymi w lekturze. Na lekcjach języka polskiego będziemy pracowali w grupach i tworzyli plakaty niepodległościowe zagrzewające Polaków do walki. Uczniowie stworzą specjalne zeszyty, w których zawrą zagadnienia dotyczące przeczytanej lektury z akcentem na symbolikę.

Naturalnym jest, że skontrastujemy wybrane treści z lektury z filmem oraz odtworzymy postaci z dramatu z prawdziwymi osobami biorącymi udział w weselu opisanym przez Wyspiańskiego. Wykorzystam tutaj z pewnością *Plotkę o „Weselu” Wyspiańskiego* - Tadeusza Boy-Żeleńskiego.

Końcowe lekcje będą polegały na dyskusji: jak zjednoczyć Polaków po ponad 100 latach utraty niepodległości oraz nagrywaniu filmików w grupach ze wskazówkami, jak radzić sobie z trudną przeszłością (historią) oraz odtwarzaniu wybranych scen z *Wesela* metodą dramy.

W czasie trwania innowacji będzie prowadzone monitorowanie jej realizacji pod kątem zgodności z założonymi celami oraz osiągnięcia założonych rezultatów.

Metodami ewaluacji będą rozmowy na temat przeczytanej lektury, jak i informacje zwrotne od uczniów na temat efektywności stosowanych form i metod pracy. Przez cały okres trwania innowacji będzie prowadzona obserwacja uczniów pod kątem zaangażowania w prowadzone działania a także obserwacja pod kątem motywacji do realizacji zadań i sprawdzanie przyrostu wiedzy z zastosowaniem pre-testów i post-testów. Podczas przygotowań do innowacji zostaną także utrwalone wywiady z uczniami, rodzicami, dziadkami czy sąsiadami.

Na zakończenie innowacji zostanie przeprowadzona ewaluacja, a rekomendacje i wnioski zostaną przedstawiona na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.